

СКЛАДНОСТІ ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Дащук А. М., Добржанська Є. І.

Харківський національний медичний університет

У статті розглядаються основні виклики, з якими стикаються студенти медичних закладів освіти під час дистанційного навчання. Автори аналізують психологічні, технічні та організаційні аспекти он-лайн освіти, зокрема труднощі у засвоєнні практичних навичок, зниження рівня мотивації та комунікаційні бар'єри. Здійснено огляд сучасних досліджень та опитувань студентів, що дозволяє виявити найбільш критичні проблеми й запропонувати шляхи їх подолання. Стаття буде корисною для викладачів, адміністрацій навчальних закладів та фахівців у сфері медичної освіти, які прагнуть підвищити ефективність дистанційного навчального процесу.

Ключові слова: он-лайн навчання, студенти, медична освіта, дистанційне навчання, змішана форма навчання

Он-лайн навчання стало невід'ємною частиною освітнього процесу, особливо після пандемії COVID-19. Для студентів медичних навчальних закладів дистанційна форма освіти відкриває нові можливості, але водночас створює і значні виклики. У цій статті розглядаються основні труднощі, з якими стикаються майбутні медики під час навчання в онлайн-форматі, проаналізовано їх причини та запропоновано можливі шляхи подолання.

Однією з найбільш критичних проблем є брак практичного досвіду. Медична освіта передбачає значну частку клінічної підготовки, яка включає безпосередній контакт із пацієнтами, мануальні навички та командну взаємодію в лікувальному процесі. У дистанційному форматі ці елементи часто неможливо реалізувати в повному обсязі, що ускладнює формування професійної компетентності.

Ще одним суттєвим бар'єром є складність засвоєння великого обсягу складного теоретичного матеріалу. Медичні дисципліни потребують постійної взаємодії з викладачем, активного обговорення клінічних випадків та застосування отриманих знань у змодельованих ситуаціях. В онлайн-середовищі ці можливості часто обмежені, що призводить до зниження ефективності навчання.

Серйозною перешкодою також залишається нерівність у технічному забезпеченні. Частина студентів не має стабільного доступу до інтернету, сучасних комп'ютерів або необхідного програмного забезпечення, що створює нерівні умови навчання та знижує загальну якість освітнього процесу.

Окрім того, дистанційне навчання зменшує рівень соціальної взаємодії, що впливає на психологічний стан студентів. Обмежений зворотний зв'язок, відсутність живого спілкування та підтримки з боку колег і викладачів можуть призводити до зниження мотивації, емоційного вигорання та відчуття ізоляції.

Важливою проблемою також є обмежений доступ до клінічних баз. Багато дисциплін передбачають безпосереднє спостереження за перебігом захворювань, участь у діагностичному та лікувальному процесі. Без цього неможливо сформувати повноцінну клінічну компетентність, що є ключовою складовою підготовки лікаря.

Для покращення ситуації доцільно впроваджувати змішану форму навчання, що поєднує онлайн-лекції з обов'язковими очними практичними заняттями в клініках. Перспективним напрямом є також використання технологій віртуальної та доповненої реальності для моделювання клінічних ситуацій і відпрацювання навичок у безпечному цифровому середовищі. Необхідно також інвестувати в розвиток цифрової інфраструктури освітніх закладів, забезпечуючи студентів належними технічними засобами. Оновлення та вдосконалення інтерактивних освітніх платформ може сприяти кращому залученню студентів до навчального процесу та підвищенню ефективності засвоєння матеріалу.

Он-лайн навчання в медичних навчальних закладах має ряд об'єктивних складнощів, головними з яких є недостатній рівень практичної підготовки, технічні обмеження та зниження мотивації. Проте за умови грамотного поєднання цифрових технологій, адаптації навчальних програм та впровадження змішаних форм організації освітнього процесу можливо значно покращити якість дистанційної освіти для майбутніх медичних фахівців.

Список літератури

1. Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). The difference between emergency remote teaching and online learning. *Educause Review*.
2. Sandars, J., & Patel, R. (2020). The challenge of online learning for medical education during the COVID-19 pandemic. *Medical Teacher*.
3. Khalil, R., Mansour, A. E., Fadda, W. A., et al. (2020). The sudden transition to synchronous online learning during the COVID-19 pandemic. *BMC Medical Education*.

4. Daniel, S. J. (2020). Education and the COVID-19 pandemic. Prospects.
5. Dedeilia, A., Sotiropoulos, M. G., Hanrahan, J. G., et al. (2020). Medical and surgical education challenges and innovations in the COVID-19 era. Journal of Surgical Education.

CHALLENGES OF ONLINE LEARNING FOR MEDICAL STUDENTS

A. M. Dashchuk, Ye. I. Dobrzhanska
Kharkiv National Medical University

The article examines the main challenges faced by students of medical educational institutions during distance learning. The authors analyze psychological, technical, and organizational aspects of online education, particularly difficulties in acquiring practical skills, decreased motivation, and communication barriers. A review of current studies and student surveys is provided, allowing the identification of the most critical problems and suggesting possible solutions. The article will be useful for teachers, educational administrators, and professionals in the field of medical education who aim to improve the effectiveness of the distance learning process.